

	Emri i institucionit: DREJTORIA E PËRGJITHSHME E STANDARDIZIMIT	Dokumenti Nr.: RB/DL/003	
Titulli: Për standardet e fushës së telekomunikacionit	Versioni: 02	Faqe Nr.: Faqe 1/4	

Shtator 2016

RREGULLORE E BRENDSHME

RREGULLAT PËR KRYERJEN E AKTIVITETEVE TË STANDARDIZIMIT PËR STANDARDET E FUSHËS SË TELEKOMUNIKACIONIT TË HARTUARA DHE PUBLIKUARA NGA ETSI

Dok. Nr. RB/DL/003

	Emri i institucionit: DREJTORIA E PËRGJITHSHME E STANDARDIZIMIT	Dokumenti Nr.: RB/DL/003	
	Titulli: Për standardet e fushës së telekomunikacionit	Versioni: 02	Faqe Nr.: Faqe 2/4

Hyrje

Kjo rregullore është hartuar nga Drejtoria e Përgjithshme e Standardizimit (DPS) në zbatim të Ligjit Nr. 9870, datë 04. 02. 2008 “Për standardizimin”, i ndryshuar dhe është në përputhje me Memorandumin e Mirëkuptimit ndrmjet DPS dhe ETSI dhe me Rregullat e Proçedurës së Institutit European të Standardeve të Telekomunikacionit – versioni i miratuar nga Asamblea e Përgjithshme vendimi nr.60/14 Nëntor 2012 sa i përket të drejtave dhe detyrimeve të organizmave anëtare të ETSI-it.

Bazuar në këto rregulla, në 19 Mars 2013 me vendimin nr.61 të Asamblesë së Përgjithshme të ETSI-it DPS fiton statusin e anëtarit me të drejta të plota në këtë orgamnizëm në katëgorinë – Administratë* - dhe firmos Memorandumin e Mirëkuptimit me ETSI-n.

Ky Memorandum Mirëkuptimi i nënshkruar nga përfaqësues të ETSI-it dhe DPS-s, në zbatim të përgjegjësiive të përcaktuara në pikën 13.2 të Rregullave të Proçedurës së ETSI-it për Organizatat Kombëtare të Standardeve përcakton të drejtat dhe detyrimet e palëve nënshkruese lidhur me gjithë proçesin e standardizimit në fushën e standardeve të telekomunikacionit.

1. Qëllimi

Kjo rregullore përcakton rregullat që duhet të ndjekë DPS lidhur me adoptimin, miratimin, proçedurën e pezullimit gjatë hartimit të një standardi puro kombëtar në fushën e telekomunikacionit, proçesin e publikimit të projektstandardeve për mendimin publik, krijimin dhe mbrojtjen e interesave kombëtare gjatë votimit të standardeve europiane (ETSI-t), publikimin si standarde Shqiptare te standardeve të ETSI-it si dhe shfuqizimin e standardeve kombëtare, pavarësisht nëse janë në konflikt apo jo me ato europiane (ETSI-t) në fuqi.

Perveç siç specifikohen më poshtë, kur është e aplikueshme, rregullat e përcaktuara në Rregulloren e Brendshme 1 të DPS - *Rregullat dhe Proçedurat e Punës për Veprimtarinë Kombëtare të Standardizimit, Pjesa 1, 2 dhe 3* – janë të zbatueshme edhe sa i përket veprimtarisë kombëtare të standardizimit në fushën e telekomunikacionit.

* Kategoria – Administratë – është sipas përcaktimeve të dhëna në Aneksin 1 të Rregullave dhe Proçedurës së ETSI-it, ku përcaktohet se kategoria Administratë është ajo pjesë e administratës publike përgjegjëse për komunikimet elektronike dhe fushave që lidhen me të në një vend anëtar. Në rastin e Shqipërisë kjo kategori i është dhënë Organit Kombëtar të Standardeve siç përcaktohet në paragrafin 3 të këtij Aneksi, ku përcaktohet se një Organ Kombëtar Standardesh është organizmi i standardeve funksioni i të cilit është kryerja në nivel kombëtar i aktiviteteve që lidhen me proçeset e pezullimit, mendimin poulik, mbrojtjen e interesave kombëtare gjatë votimit të standardeve europiane si dhe adoptimin dhe bërjen e tyre disponibël për publikun në nivel kombëtar dhe shfuqizimin e standardeve kombëtare.

	Emri i institucionit: DREJTORIA E PËRGJITHSHME E STANDARDIZIMIT	Dokumenti Nr.: RB/DL/003	
	Titulli: Për standardet e fushës së telekomunikacionit	Versioni: 02	Faqe Nr.: Faqe 3/4

2. Shkurtime

Shkurtime e dhëna në këtë rregullore janë:

ETSI – Instituti Europian i Standardeve të Telekomunikacionit;
 NSOs – Organizmat Kombëtare të Standardeve;
 DPS – Drejtoria e Përgjithshme e Standardizimit;
 SSH – Standard Shqiptar në kuptimin e ligjit për Standardizimin nr.9870/4.2.2008 i ndryshuar;
 BT – Bordi Teknik i DPS-s;
 KT – Komiteti Teknik i DPS
 EN – Standard Europian i publikuar nga njw prej Organizmave Europiane të Standardizimit CEN, CENELEC dhe ETSI.

3. Terma dhe përcaktime

Në kuptimin e kësaj rregulloreje do të zbatohen termat dhe përcaktimet e dhëna në Rregulloren e Brendshme 1 të DPS - *Rregullat dhe Proçedurat e Punës për Veprimtarinë Kombëtare të Standardizimit*.

4. Adoptimi i standardeve të ETSI-it

Për hartimin, adoptimin dhe miratimin e standardeve të fushës së telekomunikacionit si SSH DPS angazhon KT përkatëse dhe zbaton parimet e transparencës, gjithëpërfshirjes, konsensusit sa më të gjerë dhe balancimit të interesave të të gjitha palëve të interesuara në këtë proces.

DPS i merr standardet e ETSI-it për adoptim si SSH nëpërmjet aksesit që ka në databazën e ETSI-it, si dhe, me kërkesë nga ana e saj, DPS merr çdo dokument tjetër që lidhet me këto standarde.

Adoptimi i standardeve të ETSI-t si Standarde Shqiptare do të bëhet, të paktën, me përkthim të faqes së parë dhe pa devijime nga teksti origjinal i tyre.

Për paraqitjen, shkrimin dhe evidentimin e origjinës së standardeve të adoptuara dhe publikuara nga DPS do të ndiqen rregullat e dhëna në Rregulloren e Brendshme të DPS - *Rregullat dhe Proçedurat e Punës për Veprimtarinë Kombëtare të Standardizimit, Pjesa 1, 2 dhe 3 e saj*.

Zbatimi i standardeve Shqiptare që kanë adoptuar ato Europiane të publikuara nga ETSI është vullnetar. Opsionet e vendosura në një standard të ETSI-t janë opsione për përdoruesin e standardit dhe jo për DPS-n për të bërë një zgjedhje.

5. Përkthimi në gjuhën shqipe i standardeve të ETSI-t

DPS ka të drejtën të përkthejë në gjuhën shqipe tekstet origjinale të standardeve të ETSI-t të adoptuara si SSH, duke ruajtur me rigozitet saktësinë dhe kuptimin e tekstit të dhënë.

6. Informimi

DPS informon ETSI-n për:

- programin 6 mujor të punës për standardet e fushës së telekomunikacionit;
- për standardet e sapo adoptuara si standarde shqiptare; si dhe për
- shfuqizimet e standardeve kombëtare të kësaj fushe.

	Emri i institucionit: DREJTORIA E PËRGJITHSHME E STANDARDIZIMIT	Dokumenti Nr.: RB/DL/003	
	Titulli: Për standardet e fushës së telekomunikacionit	Versioni: 02	Faqe Nr.: Faqe 4/4

7. Projektstandartet Shqiptare për mendim publik

DPS mbas miratimit nga BT të programit 6 mujor të punës për projektstandartet e fushës së telekomunikacionit i publikon ato në buletin informativ periodik të standardeve ku palëve të interesuara i kërkohet të japin mendimin e tyre nëse janë dakord apo jo për adoptimin si SSH të projektstandardeve në fjalë.

Projektstandartet për mendim publik gjenden edhe online në faqen zyrtare të internetit të DPS-s ku komentet mund të lihen në opsionin e caktuar në këtë faqe, si dhe me çdo mënyrë tjetër komunikimi drejtuar DPS-s.

Kohëzgjatja e fazës për mendim publik është 60 ditë nga dita e publikimit online të projektstandardeve ose nga data e shpërndarjes së buletin informativ periodik në versionin letër.

8. Shfuqizimi i standardeve kombëtare që konfliktojnë ato Europiane

DPS shfuqizon të gjitha standardet kombëtare në fuqi në fushën e telekomunikacionit sapo një standard European i publikuar nga ETSI, me të njëjtën specifikë si standardi kombëtar, miratohet.

9. Pezullimi – vendosja dhe heqja e tij

Në rastin kur DPS-s do t'i duhet të hartojë një standard puro kombëtar në fushën e telekomunikacionit veprohet si vijon:

Të drejtën për vendosjen dhe heqjen e pezullimit të shoqëruar edhe me datën e ka Asambleja e Përgjithshme e ETSI-t. Ky i fundit ka detyrimin të njoftojë DPS-n në një kohë sa më të shpejtë për vendimin që ka marrë Asambleja e Përgjithshme e ETSI-t. Mbas marrjes së këtij njoftimi për datën e pezullimit, DPS ndërpret çdo veprimtari që ka lidhje me hartimin e këtij standardi dhe as do të ri-shikojë apo publikojë një standard të ri i cili mund të konfliktojë një standard European ekzistues në këtë fushë.

Pezullimi vendoset vetëm për standard, i cili ka të përcaktuar qartë fushën dhe datën e publikimit. Ai nuk vendoset për fushat apo programet e punës.

10. Projektstandartet e ETSI-t për mendim publik

DPS merr pjesë në procesin e dhënies së mendimit publik për projektstandartet e ETSI-t nëpërmjet aksesit që ka në databazën e ETSI-t brenda periudhës kohore të caktuar nga ETSI.

Nëse DPS-s, për shkak të interesave kombëtare i duhet më shumë kohë se ajo e caktuar nga ETSI për të dhënë mendimin publik lidhur me një ose disa projektstandarde të publikuara nga ETSI, ajo mund të dërgojë në Sekretariatit e ETSI një kërkesë të arësytuar.

11. Proçesi i votimit të standardeve të ETSI-t

DPS, bazuar në tarifën vjetore të përcaktuar nga PBB i saj, ka peshën specifike të votës 4. Këtë të drejtë DPS e ushtron gjatë fazës së shpallur nga ETSI për marrjen e mendimit publik mbi projektstandartet e ETSI-t dhe aksesit që kjo e fundit i siguron DPS-s për të patur tekstet e këtyre projektstandardeve.

Gjate votimit të projektstandardeve të ETSI-t DPS merr në konsideratë dhe mbron interesat e veta kombëtare.